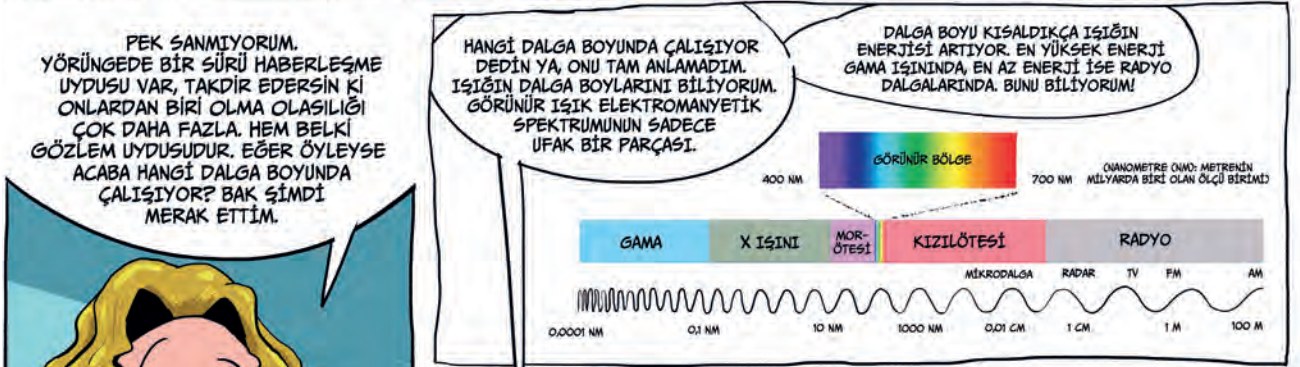

UZAY

TELESKOPLARI

Bilim Çizgi

Sinancan Kara [btciizgiroman@tubitak.gov.tr]

YENİSİNİN ADI
JAMES WEBB TELESKOBU.
KIZILÖTESİ PENCEREDEN
BAKACAK.

BU ARADA BİLİYORSUNDIR,
BİR GALAKSİYE BAKTIĞIMIZDA,
UZAKTAN IŞIK ÇOK UZUN SÜREDE
GELDİĞİ İÇİN, ESKİ HALİNİ
GÖRÜRÜZ. YANI BİR GALAKSİ NE
KADAR UZAKSA O KADAR
ESKİ YANI BEBEK HALİNİ GÖRÜYÜRÜZ.

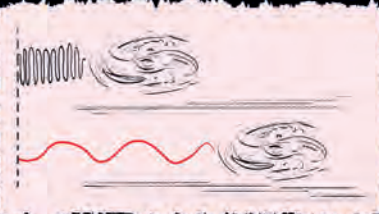
YAŞLI GALAKSİ

UZAKTAKI GALAKSİNİN ÇOK ÇOK ESKİ HALİNİ,
YAKINDAKİNİN İSE DAHA GÜNCEL BİR HALİNİ
GÖRÜYÜRÜZ DİYEBİLİRİZ.

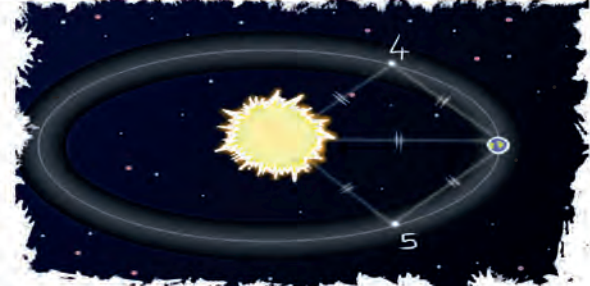
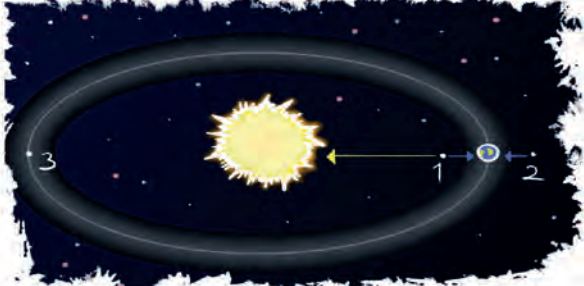

AYRICA UZAKTAN
ÇOK ÇOK ESKİ HALİNİ GÖRDÜĞÜMÜZ
GALAKSİLER EVRENİN GENİŞLEMESİNDEN ÖTÜRÜ
BİZDEN UZAKLAŞIYOR. GALAKSİLER NE KADAR
UZAKTAYSA O KADAR HIZLI UZAKLAŞIR.
BU GALAKSİLER UZAKLAŞIRKEN
BİZE GELEN IŞIĞIN DALGA BOYU
GERİLİR GİBİ UZAR VE KIZILÖTESİNE YAKLAŞIR.
BUNA KIRMIZIYA KAYMA DENİR. DOLAYISIYLA,
JAMES WEBB BU UZAKLAŞAN VE
IŞIĞI KIRMIZIYA KAYAN BEBEK GALAKSİLERİ
GÖRMEK İÇİN TASARLANDI.

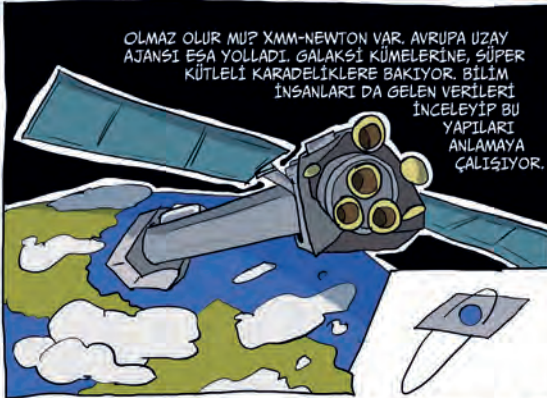

YÖRÜNGEDE LAGRANGE NOKTASI DENİLEN STABİL NOKTALAR VAR. 1 NUMARA, GÜNEŞ'İN
YAKINLIKTAN DOLAYI DAHA GÜÇLÜ OLAN ÇEKİM KUVVETİNİN DÜNYA'NIN UYGULADIĞI ÇEKİM
KUVVETİNE EŞİT OLDUĞU NOKTADIR. 2 NUMARALI NOKTA İSE GÜNEŞ'TEN DAHA
UZAK OLDUĞU İÇİN DÜNYA'NIN ÇEKİM KUVVETİ İLE DENGELENDİĞİ YERDİR.
3 NUMARALI NOKTA İSE DÜNYA'NIN YÖRÜNGEDE TAM KARŞISINA DENK GELİYOR.
JAMES WEBB, 2 NUMARALI NOKTADA OLACAK. BİZDEN TAM 1,5 MİLYON KM UZAKTA!

4 VE 5 NUMARALI LAGRANGE NOKTALARI İSE GÜNEŞ'İN UYGULADIĞI ÇEKİM KUVVETİ
İLE DÜNYA'NIN UYGULADIĞI ZAYIF KUVVETİN TOPLAM YÖNÜNÜN TAM DA DÜNYA İLE
GÜNEŞ'İN KÜTLEÇEKİM MERKEZİ OLDUĞU YERLER. BU NOKTALAR İKİ EŞKENAR
ÜÇGEN OLUŞTURUYOR. ANCAK DÜNYA'YA ÇOK UZAK OLDUKLARI İÇİN
HENÜZ BURALARDA UYDU BULUNMUYOR.

PEKİ HİÇ
X IŞINI
UYDUSU
VAR MI?

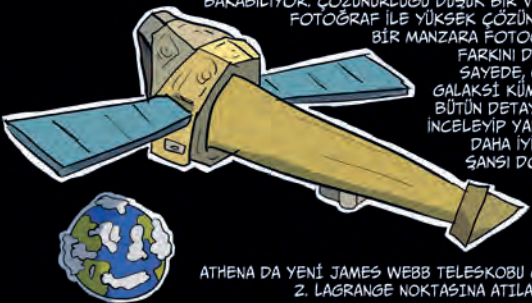

OLMAZ OLUR MU? XMM-NEWTON VAR. AVRUPA UZAY
AJANSI ESA YOLLADI. GALAKSİ KÜMELERİNE, SÜPER
KÜTLELİ KARADELİKLERE BAKIYOR. BİLİM
İNSANLARI DA GELEN VERİLERİ
İNCELEYİP BU
YAPILARI
ANLAMAYA
ÇALIŞIYOR.

BİR DE NASA'NIN YOLLADIĞI
CHANDRA UYDUSU VAR.
ONUN DA İŞLEVİ
XMM-NEWTON'UNKINE BENZİYOR.
İKİSİ DE EĞİK, ELİPS
BİR YÖRÜNGEYE SAHİP. BÖYLECE
DÜNYA'DAN OLABİLDİĞİNCE
UZAKLAŞIP DAHA TEMİZ GÖRÜNTÜ
ALMAYI HEDEFLİYORLAR.
AMA BU İKİ UYDU DA Zİ YAŞINDA.
ARTIK ESKİDİLER.

AVRUPA UZAY AJANSI ESA, 2031'DE ATHENA UYDUSUNU YOLLAMAYI PLANLIYOR.
O DA BİR X IŞINI UYDUSU VE ÖNCÜLLERİNE GÖRE NEREDEYSE 100 KAT
DAHA YÜKSEK ÇÖZÜNÜRLÜĞE SAHİP VE DAHA BÜYÜK BİR ALANA
BAKABİLİYOR. ÇÖZÜNÜRLÜĞÜ DÜŞÜK BİR VESİKALIK
FOTOĞRAF İLE YÜKSEK ÇÖZÜNÜRLÜKLÜ
BİR MANZARA FOTOĞRAFININ
FARKINI DÜŞÜN! BU
SAYEDE, ÖRNEĞİN
GALAKSİ KÜMELERİNİ
BÜTÜN DETAYLARIYLA
İNCELEYİP YAPILARINI
DAHA İYİ ANLAMA
ŞANSI DOĞUYOR.

ATHENA DA YENİ JAMES WEBB TELESKOBU GİBİ
2. LAGRANGE NOKTASINA ATILACAK.

VAY CANINA NE ÇOK ÇEŞİT UYDU VARMIS!
DEMEK UZAYDAKİ HER CİSİM VEYA YAPI
FARKLI BİR IŞIK YAYIYORMUŞ VE BİLİM
İNSANLARI ONLARA UYGUN UYDULAR
ÜRETİP ONLARI ÖYLE
İNCELİYORMUŞ!

AYNEN
ÖYLE.
UMARIM FAZLA
DETAYA
GİRMEDİM.

HAYIR, HATTA
IŞIĞA BAKARAK
BİR YAPILI NASIL
ANLADIKLARINI
MERAK ETTİM!

DEVAM EDECEK...